

PAIMION KAUPUNGIN VIHERALUESUUNNITELMA JA RAMS KUNNOSSAPITOLUOKITUS

Tavoitteet ja toimenpiteet viheralueiden
suunnittelulle, rakentamiselle,
kunnossapidolle ja käytölle

PAIMIO

Mitä viheralueet ovat

Viheralueita ovat puistot, ulkoiluun ja urheiluun liittyvät viheralueet, virkistysalueet, metsät, avoimet tai puoliavoimet niityt, pellot, suojaviheralueet, liikennealueilla olevat viheralueet, hulevesien luonnonmukaiset käsittelyalueet, kiinteistöjen pihat ja ulkoalueet, kansi- ja kattopuutarhat sekä viherkatot.

Lisäksi viheralueisiin kuuluvat siirtolapuutarha- ja palstaviljelytoimintaan varatut alueet, uimarannat, telttailuun ja leirintään varatut alueet, hautausmaat sekä luonnontilassa olevat muut alueet.

Viheralueita ovat myös taajaman ulkopuolella olevat retkeily- ja ulkoilualueet sekä edellä esitetyistä käytön ja hoidon kannalta poikkeavat suojelualueet, joita ovat esimerkiksi luonnonsuojelualueet ja muinaismuistoalueet.

Viheralueet osana viheralueverkostoa

Erilaiset viheralueet toimivat osana laajempaa viheralueverkostoa. Viheralueiden kunnossapitoon sijoitettu pääoma tuottaa moninkertaisesti sekä taloudellista että fyysistä ja henkistä hyvinvointia viheralueiden omistajille ja käyttäjille muun muassa tuottamiensa ekosysteemipalveluiden, estetiikan ja käyttöarvon kautta.

Viheralueet tarjoavat myös mahdollisuuksia erilaisten tapahtumien järjestämiseen, viljelyyn ja yhteisölliseen toimintaan. Ne toimivat myös kulkuväylänä eri elinympäristöjen välillä, mahdollistaen lajien liikkumisen eri alueilla.

Viheralueiden arvostus

Viheralueiden arvo käyttäjälle syntyy niiden tuottamista toimintamahdollisuuksista, esteettisyydestä, viihtyisyydestä, turvallisuudesta ja elämyksellisyydestä. Viheralueet tarjoavat käyttäjilleen viihtyisän ympäristön, joka mahdollistaa sosiaalisen vuorovaikutuksen sekä luontokokemuksen vahvistaen luontosuhdetta. Lisäksi ne tuottavat hyvinvointia ja mahdollistavat yhteisöllisyyden ja osallisuuden.

Viheralueet tuottavat kunnalle hyvin suunniteltuina ja kunnossapidettyinä imagollista arvoa ja nostavat alueiden taloudellista arvoa. Laadukkailla, suurilla puilla, tai vaativilla taitorakenteilla sisältävillä viheralueilla on myös yleensä pinta-alaansa nähden suuri omaisuusarvo. Viheralueiden avulla voidaan edistää ennakoivaa terveydenhoitoa, ulkoliikuntaa, yleistä hyvinvointia, asumisviihtyisyyttä sekä ekosysteemipalveluiden toimintaa kaupunki- ja taajamarakenteissa.

Koko yhteisön kannalta viheralueet edistävät arkkitehtuuri-, puutarhakulttuuri- ja taideperinnön säilymistä ja siirtymistä sukupolvelta toiselle. Ne tuovat esiin paikallista kulttuurihistoriaa ja auttavat siten ymmärtämään paremmin nykyisyyteen vaikuttavaa historiaa. Lisäksi ne vahvistavat myönteistä käsitystä paikkakunnasta, asuinalueesta tai kiinteistöstä. Viheralueet edistävät päästötöntä liikkumista ja kansanterveyttä. Niiden avulla voidaan edistää uhanalaisten eliölaajien ja elinympäristöjen säilymistä sekä tuottaa suojaa erilaisia haittoja ja häiriötekijöitä vastaan.

Viheralueiden tuottamat arvot

Viheralueilla on omistajilleen, käyttäjilleen ja laajemmin koko yhteisölle useita merkityksiä. Ne synnyttävät erilaisia arvoja.

Ekologiset arvot (luonnon monimuotoisuus, luontokokemukset, luontoarvot, hiilitase, eliöstö, suojeltavat lajit)

Esteettiset arvot (visuaalisuus, kauneus, harmonia, taide, tuoksut, ympärivuotisuus, maisema, silhuetti)

Hyvinvointiarvot (liikkuminen, terveys, mielihyvä, ilo, nautinto, viihtyisyys, elämyksellisyys)

Kulttuuriset arvot (arkkitehtuuri-, historia-, kulttuuri- ja taideperintö)

Sosiaaliset arvot (osallisuus, vuorovaikutteisuus, yhteisöllisyys, tasa-arvoisuus, turvallisuus)

Taloudelliset arvot (ekosysteemipalvelut, ennakoiva terveydenhoito, omaisuudenhallinta, omaisuusarvo, jälleenhankinta-arvo, imagoarvo, hiilikompensaatio)

Tiedolliset arvot (ympäristökasvatus, oppiminen, ympäristötieto)

Viheralueiden tuottamat ekosysteemipalvelut

Ekosysteemipalveluilla tarkoitetaan luonnon ilmaiseksi tarjoamia, elämää ylläpitäviä aineellisia ja aineettomia palveluita, jotka ovat korvaamattomia, ihmiselle välttämättömiä ja ihmisen hyvinvointia lisääviä.

Ekosysteemipalvelut voidaan jakaa neljään kategoriaan:

- **Tuotantopalveluihin** (energia, makea vesi, ravinto, raaka-aineet, geenivarat)
- **Säätelypalveluihin** (ilmaston säätely, pölyttäminen, veden puhdistus ja pidätys, hiilenkierto, typen sidonta, ravinteiden ja veden kierto, yhteyttäminen, eroosion torjunta, haitallisten aineiden käsittely)
- **Kulttuuripalveluihin** (virkistys, luonnonmaisema, luontomatkailu, koulutus ja kasvatus, kulttuuriperintö)
- **Ylläpitopalvelut:** fotosynteesi, ravinteiden kierrätys, maaperän muodostus

Luonnolla on myös oma itseisarvonsa.

Viheralueiden RAMS-luokitus

Kunnossapitoluokka kuvaa viheralueen yleisilmettä, käyttöä ja kunnossapidon laatutasoa. Kunnossapitoluokitus sisältää hoidon lisäksi tavoitteet kunnossapitohankeen tilaamiselle, suunnittelulle, valvonnalle ja omaisuudenhallinnalle sekä laatua ylläpitävälle korjaustyölle ja käyttöjärjestelmien hoidolle ja käytölle.

Jokaisen kunnossapitoluokan sisällä on määritelty kasvillisuuden, rakenteiden, varusteiden, kalusteiden ja laitteiden kunnossapidolle yleiset laatuvaatimukset. Tarvittaessa yleisiä laatuvaatimuksia voidaan tarkentaa kohteesta laadituilla käyttö- ja hoitosuunnitelmilla. Kunnossapitoluokka voi myös muuttua viheralueen kehittymisen ja sen elinkaaren mukaan. Esimerkiksi viheralueilla, joita halutaan kehittää esimerkiksi avoimesta viheralueesta metsäisemmäksi viheralueeksi, voidaan kunnossapitoluokkien muutoksella ohjata alueen kehittymistä.

Monipuolinen kunnossapitoluokkien käyttö mahdollistaa monimuotoisen kaupunkiympäristön. Kunnossapitoluokka määrittelee laatutason, jonka mukaisena alue hoidetaan. Se ohjaa kunnossapidon resurssointia, tilaamista ja toteutuksen valvontaa. Kunnossapitoluokituksen avulla tilastoidaan ja vertaillaan suoritteita eri ajanjaksojen ja alueiden välillä. Kunnossapitoluokitus on viheralueiden kunnossapidon, laadun tarkkailun ja vaikuttavuuden arvioinnin väline.

Viheralueiden suunnittelu ja kunnossapito

Jotta viheralueen perustamiseen käytetyt investoinnit eivät valuisi hukkaan, on tärkeää, että viheralueen kunnossapidon suunnittelussa varataan kullekin viheralueelle riittävät kunnossapitoresurssit sekä varmistetaan kunnossapitotöitä tekevien ammattiosaaminen. Kunnossapitoluokan valintaan vaikuttavat alueen luonnonominaisuudet, asema kaupunkikuvassa, sen tuottamat toiminta- ja ekosysteemipalvelut, alueen käyttötarkoitus ja rakentamisaste.

Lisäksi valintaan vaikuttavat kunnossapidon laatutavoite ja intensiivisyys sekä kustannukset. Kunnossapitoluokkaa määriteltäessä joudutaan pohtimaan kunkin alueen kohdalla edellä mainittujen tekijöiden keskinäistä painoarvoa ja käytettävissä olevia resursseja. Kunnossapitoluokitusten monimuotoisella käytöllä toteutetaan vaihtelevia ja monipuolisia viheralueita.

Keskusta-alueilla suositaan yleensä kaupunkikuvallisesta syystä sekä voimakkaan käytön ja kulutuksen takia rakennettuja viheralueita (R-pääluokka).

Taajama- ja asutusalueille soveltuvat luonnonmukaisemmat ja luonnon monimuotoisuutta edistävät viheralueet kuten avoimet viheralueet (A-pääluokka) ja metsät (M-pääluokka). Nämä ovat useimmiten myös edullisempia toteuttaa ja ylläpitää.

Viheralueiden kunnossapidon kustannukset

Viheralueiden kunnossapidon kustannuksiin vaikuttavat käyttäjien määrä ja alueen käyttöaste. Mitä enemmän alueella on käyttöä ja kulumista sitä enemmän vaaditaan kunnossapitoresursseja.

Viheralueen kunnossapitoluokka vaikuttaa merkittävästi rakentamis- ja kunnossapitokustannuksiin. Rakentamispäätöksessä on sitouduttava kunnossapitoluokan osoittamaan hoitotasoon.

Rakentamisen ja kunnossapidon kustannukset ovat korkeimmat rakennetuilla viheralueilla (R-pääloukka) ja edullisimmat avoimilla viheralueilla (A-pääloukka) ja metsissä (M-pääloukka). Samankin pääloukan sisällä kustannukset voivat vaihdella käytettävistä materiaaleista ja alueen pienipiirteisyydestä johtuen. Esimerkiksi päällystetyt alueet ovat yleensä kalliita rakentaa, mutta laajoina alueina edullisia kunnossapidettäviä.

Paimion kaupungin viheraluesuunnitelman ja RAMS-kunnossapidoluokituksen keskeiset tavoitteet

- Paimion kaupungin omistamien ja hallinnoimien viheralueiden suunnittelulla ja kunnossapidolla edistetään yleistä viihtyisyyttä ja kaunista kaupunkikuvaa turvallisuutta unohtamatta.
- Viheralueiden hoitotyöt toteutetaan luonnon monimuotoisuutta vaalien ja ympäristöstä huolehtien.
- Alueiden kunnossapidossa kiinnitetään erityistä huomiota vieraslajien leviämisen estämiseksi ja niiden poistamiseksi.
- Kaikkia kaupungin omistamia metsäalueita hoidetaan jatkuvapuustoisina ja peitteisinä.
- Luonnon monimuotoisuuden säilymiselle ja edistämiseksi soveltuvia alueita suojellaan pysyvästi.
- Kaupunki säilyttää, ylläpitää ja hankkii sopivia alueita ekologista kompensatiota varten.

Viheraluesuunnitelma ja RAMS - kunnossapitoluokitus

Seuraavilla sivuilla esitetään Paimion viheralueiden kunnossapitoluokat. Viheralueista on toteutettu paikkatietoaineisto, joka voidaan julkaista karttapalvelussa ominaisuustietoineen.

Taulukoissa on kuvattu eri kunnossapitoluokille määritellyt tavoitteet sekä kunkin kunnossapitoluokan hoidosta aiheutuvien kustannusten muodostumista.

Paimion kaupungin omistaman, ylläpidolla olevan, tai muun tahon hoidossa olevan, mutta kaupungin omistaman alueen, kunnossapitoluokka on määritelty paikkatietoaineistossa.

Kunnossapitoluokille on määritetty värit, joilla ne esitetään kartalla. Kohteille on voitu antaa myös joitain lisätietoja, kuten määritelty ylläpidosta vastaava taho.

Kunkin alueen kunnossapidosta on määrätty taulukon mukaisesti, mutta alueilla saattaa olla myös voimassa olevia tarkempia suunnitelmia.

Paimion rakennetut viheralueet (R)

Rakennetut viheralueet ovat erilaisia puistoja, aukioita, kiinteistöjen ulkoalueita, hautausmaita, katto- ja kansipuutarhoja, liikenneviheralueita sekä liikuntaan, leikkiin ja muuhun erityiseen toimintaan tarkoitettuja viheralueita. Kunnossapidon tavoitteena on pitää alue alkuperäisen suunnitelman mukaisena tai kehittää sitä erillisten kohdekohtaisten suunnitelmien mukaisesti.

R1

Rakennettu arvoviheralue

Rakennetut arvoviheralueet ovat erityisen arvokkaita puutarhakulttuuria, puutarhataidetta, kulttuuriperintöä, arkkitehtuuria tai muita maanomistajan määrittämiä erityisiä ominaispiirteitä edustavia puistoja, aukioita tai julkisten rakennusten ulkoalueita tai niiden osia.

Paimion kaupungilla ei ole arvoviheralueen kriteerit täyttäviä viheralueita. Kaupungin rakennetuista viheralueista lähimpänä arvoviheralueen luokkaa on kaupungintalo-kirjaston ympäristö.

R2

Toimintaviheralue

Toimintaviheralueita ovat jalankulun ja pyöräilyn reittiyhteyksiin sekä liikuntaan, leikkiin ja erityistoimintoihin varattuja viheralueita, kuten uimarannat.

Tilhentien leikkipuisto

Disc Golf Park

Haukkuhelmi

Paimion rakennetut viheralueet (R)

R3 Käyttöviheralue

Käyttöviheralueet ovat oleskeluun, viihtymiseen ja virkistytymiseen tarkoitettuja kaupunki- ja taajamaviheralueita, joissa voi olla monipuolista kasvillisuutta ja rakenteita.

Moision puistoalueet

Jokipuiston puistoalueet

R4 Suoja- ja vaihtumisviheralue

Suoja- ja vaihtumisviheralueet ovat rakennetun ja luonnonympäristön vaihtumisalueita.

Karhunojan puronotko ja Kiusalan puistoalueet

Tiilitehtaan koirapuisto ja Vähäjoen alue

Kustannusten muodostuminen, R

R1 Rakennettu arvoviheralue	0 ha	Rakennetuilla arvoviheralueilla (R1) on pinta-alaan nähden suuri omaisuusarvo. Niillä voi olla kalliita rakenteita ja kulttuuriperinnön kannalta arvokkaita alueita ja rakenteita. Näiden kunnossapito edellyttää keskimääräistä enemmän joko tehostettua tai erityistä kunnossapitoa.
R2 Toimintaviheralue	24,6 ha	Toimintaviheralueilla (R2) on kalliita toiminnallisia rakenteita, varusteita ja kalusteita, jotka vaativat muista kunnossapitoluokista poikkeavaa säännöllistä ja tehokasta kunnossapitoa käytettävyyden ja turvallisuuden varmistamiseksi. Esimerkiksi leikkipaikkojen rakentamis- ja kunnossapitokustannukset voivat olla lähellä rakennettujen arvoviheralueiden kustannuksia. Niissä on pinta-alaan nähden suuri omaisuusarvo.
R3 Käyttöviheralue	23 ha	Käyttöviheralueilla (R3) kunnossapidon kustannukset muodostuvat pääsääntöisesti koko kasvukauden läpi tehdystä säännöllisestä nurmen leikkuusta, rikkakasvien torjunnasta ja päällysteiden ja kasvien hoidosta. Vilkkaasti käytössä olevilla käyttöviheralueilla usein tehtävät puhtaanapitotyöt sekä talvikunnossapidettävien alueiden talvihoito nostavat kustannuksia.
R4 Suoja- ja vaihtumisviheralue	51,9 ha	Suoja- ja vaihtumisviheralueilla (R4) kunnossapidon kustannukset muodostuvat lähinnä säännöllisesti tehtävästä nurmen murskaamisesta ja ajoittain tehdyistä pensaskasvillisuuden ja puiden hoitotoista.

Paimion avoimet viheralueet (A)

Avoimet viheralueet ovat luonnostaan tai ihmistoiminnasta syntyneitä niittyjä ja peltoja. Kunnossapidon tavoitteena on edistää niiden lajiston monimuotoisuutta ja säilyttää alueiden avoin ilme sekä varmistaa, että ne kestävät käytöstä aiheutuvan kulumisen.

A1 Arvoniitty

Arvoniityt ovat erityisen arvokasta maisemaa, kulttuuriperinnettä, luonnon monimuotoisuusarvoja tai muita maanomistajan määrittämiä erityisiä ominaispiirteitä edustavia niittyjä tai niiden osia.

Paimion kaupungin omistamalla alueella ei ole toistaiseksi arvoniittyjä.

Esimerkkinä arvoniitystä voidaan mainita Askalan ketoalueet.

A2 Käyttöniitty

Käyttöniityt ovat ulkoiluun ja harrastamiseen varattuja avoimia tai puoliavoimia niittyjä tai niiden osia.

Varasvuoren pulkkamäki

Disc Golf Parkin reuna-alueet

Paimion avoimet viheralueet (A)

A3

Maisemaniitty

Maisemaniityt ovat avoimen kulttuurimaiseman ja ruohovartisen luonnonkasvillisuuden säilyttämiseen varattuja avoimia tai puoliavoimia niittyjä tai niiden osia.

Vähäjokipolku

A4

Avoim alue

Avoimet alueet ovat näkymien ja avoimuuden säilyttämiseen varattuja avoimia alueita sekä luonnonniittyjä, -ranta-alueita ja ruovikoita, joita ei hoideta tai hoito on pelkkää vesakon poistoa.

Tiilitehtaan niityt

Karhunojan rinteet

A5

Maisemapelto

Maisemapellot ovat muokattuja ja kylvettyjä maa-alueita, joilla kasvatetaan yksi- tai monivuotisia hyöty- ja maisemakasveja, sekä niihin liittyviä reunavyöhykkeitä ja saarekkeita.

Rantapelto (vuokrattu)

Kaupungin palstaviljelymaat

Kustannusten muodostuminen, A

Avoimien viheralueiden (A) kunnossapidon kustannukset vaihtelevat sen mukaan, missä vaiheessa alueen elinkaarta ollaan. Alkuvaiheessa edellytetään tehokkaampaa ja säännöllisempää hoitoa kuin kasvustoltaan jo vakiintuneen avoimen viheralueen kunnossapidossa. Haitallisten vieraslajien torjunta lisää avointen viheralueiden kunnossapitokustannuksia. Laidunalueiden aitaaminen aiheuttaa lisäkustannuksia.

A1 Arvoniitty	0 ha	Arvoniittyjen (A1) kunnossapitokustannukset riippuvat kohdekohtaisten hoitosuunnitelmien edellyttämistä hoitotoimenpiteistä.
A2 Käyttöniitty	1 ha	Seloste kohdassa A3 maisemaniitty.
A3 Maisemaniitty	0,6 ha	Käyttöniittyjen (A2) ja maisemaniittyjen (A3) kunnossapidon kustannukset koostuvat niiton, murskaamisen tai raivaamisen sekä laidunnuksen vuosittaisista kustannuksista. Lisäksi mahdollinen niittojätteen poisto ja jälkikäsitely nostavat käyttö- ja maisemaniittyjen kunnossapitokustannuksia.
A4 Avoin alue	5,4 ha	Avoimien alueiden (A4) kunnossapidon kustannukset muodostuvat määrääjain (ei välttämättä vuosittain) tehtävien niiton, murskaamisen tai raivaamisen sekä laidunnuksen kustannuksista.
A5 Maisemapelto	48,9 ha	Maisemapeltojen (A5) viljelyn kustannukset ovat yleensä edulliset, sillä maisemapelot sijoittuvat useimmiten jo oleville ja viljellyille peltoalueille. Lisäkustannuksia voi syntyä alueelle rakennettavasta käytäväverkostosta ja opasteista. Kunnossapito edellyttää säännöllisesti tehtäviä viljelytoimia, kuten muokkaamista ja kylvämistä.

Paimion metsät (M)

Metsät ovat puuston peittämiä alueita, joille tunnusomaista on kerroksellisuus pohjakerroksesta puukerrokseen. Yleisimmin metsä koostuu luonnonvaraisista kasveista, jonka lajit vaihtelevat metsätyypin ja kasvupaikan olosuhteiden mukaan. Hoidon tavoitteena on varmistaa metsien jatkuva puustoisuus, muun metsäkasvillisuuden ja maaperän elinvoimaisuus, luonnon ja maiseman monimuotoisuus, kasvinterveys sekä omistajan metsälle asettamat muut tavoitteet. Metsien hoitoa ohjaa myös kaavoitus sekä mahdollinen metsänhoitosuunnitelma.

M1 Arvometsä

Arvometsät ovat erityisen arvokasta maisemaa, kulttuuriperinnettä, luonnon monimuotoisuusarvoja tai muita maanomistajan määrittämiä erityisiä ominaispiirteitä edustavia metsäalueita tai niiden osia. Hoitotyöt suunnitellaan ja toteutetaan vuosittain tarkasti harkiten.

Urheilupuiston puistometsä

Alvar Aallontien varsi

Kotiseutumuseon ympäristö

M2 Lähimetsä

Lähimetsät ovat oleskeluun, leikkiin, kulkukäyttöön, ulkoiluun, liikuntaan ja sosiaaliseen kanssakäymiseen varattuja asuinalueiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevia metsiä, joiden käyttö on päivittäistä. Metsät ovat jatkuvapetteisiä ja tarvittavat hoitotyöt suoritetaan harkiten.

Oinilan lähimetsää ilmasta

Muurahaispolun vartta

Varasvuoren metsä

Paimion metsät (M)

M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä
Ulkoilu- ja virkistysmetsät ovat ulkoiluun, retkeilyyn, liikuntaan, marjastukseen, sienestyskseen ja virkistäytymiseen varattuja asuinalueiden läheisyydessä tai hieman etäämmällä sijaitsevia metsiä. Metsät ovat jatkuvapeitteisiä.

Hiekkahelmen ulkoilualue

Lähimetsien viereiset metsät

M4 Suojametsä
Suojametsät ovat suojaamiseen, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen varattuja asuinalueiden ja muun rakennetun ympäristön sekä erilaisten häiriötä aiheuttavien toimintojen, kuten liikenneväylien ja teollisuuslaitosten, välissä sijaitsevia, usein tiheämpiä, jatkuvapuustoisia metsiä.

Teiden varsilla olevat metsät

Vesistöihin rajoittuvat metsät

Asuinalueiden ja häiriötoiminnan väliin jäävät metsät

M5 Talousmetsä
Talousmetsät ovat talouskäytössä olevia metsiä, joita lisäksi hyödynnetään virkistyskäytössä. Talousmetsien tarkoitus on mahdollistaa kaupungille puunmyyntituloja, mutta niiden hoidossa huomioidaan myös luonnon monimuotoisuus ja niitä hoidetaan jatkuvapuustoisena.

Kustannusten muodostuminen, M

M1 Arvometsä	4,5 ha	Arvometsiä (M1) hoidetaan kohteelle asetettujen yksilöityjen tavoitteiden mukaisesti. Tarvittavien hoitotöiden tarpeellisuutta arvioidaan ja tehdään vuosittain. Arvometsän ylläpidosta syntyy kustannuksia vuosittain.
M2 Lähimetsä	159,4 ha	Lähimetsien (M2) hoitotyöt ovat suurimmalta osin visuaalisen kauneuden, virkistysarvojen ja turvallisuuden säilyttämiseen tähtäävää. Vaativassa kaupunkiympäristössä työskentely edellyttää huolellista suunnittelua ja asukasyhteistyötä, usein toistuvia pienimuotoisia toimenpiteitä ja hakkuu- ja raivausjätteen keruuta tarpeellisilta osin. Laajemmat työkokonaisuudet vaativat maisematyöluvan hakemista. Työmaiden turvallisuuden varmistaminen on ensiarvoisen tärkeää. Lähimetsien hoidon kustannukset ovat ulkoilu- ja virkistysmetsiä ja talousmetsiä korkeammat ja tuloja ei useimmiten synny.
M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä	102 ha	Ulkoilu- ja virkistysmetsissä (M3) hoitotyöt painottuvat metsän elinvoimaisuuden ja virkistysarvojen säilymiseen. Työmaiden turvallisuuteen ja siisteyteen panostetaan työn aikaisella kulun ohjaamisella ja tarvittaessa hakkuu- ja raivausjätteiden siivouksella. Ulkoilu- ja virkistysmetsiä voidaan hoitaa kerrallaan suurempinakin aloina. Joissain tapauksissa voi olla tarve hakea maisematyölupaa. Hoidosta syntyy ajoittain kuluja, mutta myös tuloja.
M4 Suojametsä	36,7 ha	Suojametsien (M4) suurimmat kustannukset syntyvät perustamisvaiheessa, kun metsää kasvatetaan parhaimman suojavaikutuksen saavuttamiseksi. Kun suojavaikutus on saavutettu hoitokustannukset ovat vähäiset, mutta tulojakaan ei useimmiten synny.
M5 Talousmetsä	145,5 ha	Jatkuvapeitteisten talousmetsien (M5) hoitokustannukset muodostuvat säännöllisistä harvennushakkuista ja vesakon raivauksesta. Metsätalouden kannattavuudelle välttämättömät perusasiat, kuten toimivan tieverkon rakentaminen ja kunnossapitäminen aiheuttavat lisäkustannuksia. Talousmetsistä on mahdollista saada toistuvia puunmyyntituloja.

Suojelualueet (S) ja maankäytön muutosalueet (X)

S

Suojelualueet

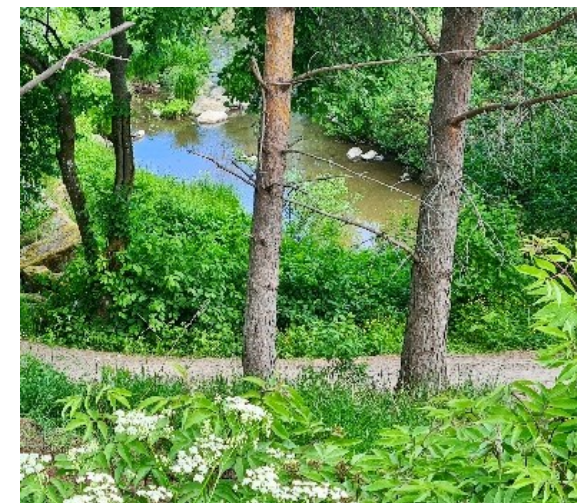
Suojelualueet ovat laissa, asetuksessa tai valtioneuvoston, ministeriön, ELY-keskuksen tai muun viranomaisen päätöksessä määrättyjä alueita, joilla on suojeltuja luontokohteita. Suojelualueena pidetään myös aluetta, jolla on muinaismuistolain nojalla suojeltuja Suomen aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta kertovia rakennelmia tai niiden jäännöksiä sekä rauhoitetut kiinteät muinaisjäännökset, jos niitä voidaan pitää aluemaisina kohteina. Suojelualue voi olla myös maanomistajan omalla päätöksellä tai muulla päätöksellä suojeltu alue.

Kunnossapidon tavoitteena on turvata lajiston ja luontotyyppien monimuotoisuutta sekä huolehtia kansallismaiseman, kulttuuriperinnön, virkistys- ja retkeilyalueiden tai muun erityisen ja suojeltavan arvon säilymisestä.

31,6 ha

Kriivarin Metso-alue

Vähäjokilaakso

Kaavassa osoitetut alueet (Koivulinnan muinaisjäännös)

Varasvuoren pähkinäpensasmetsikkö

Maankäytön muutosalueet (x)

X Maankäytön muutosalueet

Maankäytön muutosalue on yleis- tai asemakaavassa rakentamiseen tai rakentamisen vaikutuspiiriin osoitettu alue.

<p>Rx Muutosalue, jota kunnossapidetään rakennetun viheralueen mukaisessa ulkoasussa. Kasvillisuutta hoidetaan ja valmennetaan tulevaa käyttötarkoitusta silmälläpitäen.</p>	<p>9,4 ha</p>	 <p>Kärppätien poistunut leikkipuisto</p>	 <p>Lammen alue (KTO)</p>	
<p>Ax Muutosalue, jota kunnossapidetään ja hoidetaan avoimen viheralueen mukaisessa ulkoasussa.</p>	<p>15,5 ha</p>	 <p>YksYkkösen yritysalue</p>	 <p>Saaren rivitalotontit</p>	 <p>Jokipuiston kerrostalotontit</p>
<p>Mx Muutosalue, jota kunnossapidetään metsän mukaisessa ulkoasussa. Puustoa valmennetaan osoitettua käyttötarkoitusta varten.</p>	<p>36,1 ha</p>	 <p>Toikkalanmäki</p>	 <p>Oinila IV</p>	 <p>Koivulinna II</p>
<p>Sorapolku tai alue Sora- ja murskepintaisia alueita hoidetaan säännöllisesti niiden kulku- ja käyttötarkoituksen varmistamiseksi.</p>	<p>11,5 ha</p>	